

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 978

PENKTADIENIS LIEPOS (JULY) 7, 1950, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X I X

Sako Kiniečiai Siūnčia 200,000 Linkui Korėjos

HONG KONG. — Amerikiečių pasisakymas, kad jie padės Čiang Kai-šekui išlaikyti Formosą, taipgi gelbėjimas Pietinės Korėjos reacionierių režimo nuo šiaurinės Korėjos jėgų, kaip atrodo, išjudina visą Aziją. Atrodo, kad amerikiečiai prisivirs daug košės, kurią bus sunku suvalgyti.

Pasklido gandai, kad Kinijos valdžia koncentruoja 200,000 kariuomenės prie Korėjos sienos. Tiesa, tuos gandus sunku patvirtinti, bet jie turi nemažą svorį. Amerikiečių pasisakymas, kad jie padės Čiang Kai-šekui išlaikyti Formosą yra tiesiog paskelbimas karo Kinijai. Kinija juk kare su čiangkaišekininkais. Amerikiečiai stoji Kinijos priešams į talką. Jeigu amerikiečiai iškels daugiau jėgų Korėjoj ir sudarys pavojų šiaurės Korėjai, veikiausiai kiniečiai stos talkon savo kaimynams.

Taipgi gandai eina, kad Kinija sutraukė kitus 200,000 prie Indo-Kinijos. Jeigu francūzai eitų Pietų Korėjos reacionieriams talkon, veikiausiai Kinija padėtų vietnamiečiams.

Prie britų kolonijos čia esą sutraukta 40,000 kiniečių.

Trygve Lie Apie Kiniją, Sovietus

LAKE SUCCESS. — J.T. generalinis sekretorius Trygve Lie esąs tos nuomonės, kad Tarybų Sąjunga einanti išvien su Jungtinėmis Tautomis. Būdamas Maskvoje Trygve Lie išitikino, kad TSRS lyderiai nenori skirtis su Jungtinėmis Tautomis.

Į reporterių paklausimą ar jis nepakeitė savo nuomonės apie Kinijos komunistų išleidimą į Jungtinių Tautų Organizaciją, Lie atsakė savo nuomonės nepakeitęs. Jisai stovįs savo pozicijoje, kad Mao Tze-tungo valdžia yra kinų valdžia, o ne Čiang Kai-šekas.

Dėl įvykių Korėjoj, Trygve Lie pareiškė, kad Jungtinių Tautų autoritetas gali nukentėti.

Net Filipinuose eina bruzdėjimas prieš amerikiečius ir jų palaikomą valdžią. Indonezai apsiraminę, bet ne visai. Tenai reikalai nepilnai sutvarkyti.

Egiptas, kurs visą laiką skaitėsi britų talkininku, atsisakė užgirti amerikiečių įsikišimą į Korėją. Arabiškų šalių lyderiai kalba apie neuztralumą. Indija taipgi nežada jokios pagalbos.

Taigi, amerikiečiai ir jų palaikytojai britai ir francūzai turės reikalą su šimtais milijonų gyventojų. Amerikos įsiveržimas padarys amerikiečiams daug žalos. Azijos tautų akyse ji virs agresorium ir pavergėju.

LONDON. — Indija siūlosi tarpininkauti Korėjos kare dėl atsiėkimo taikos.

Tarybų Sąjunga Laikosi Neutraliai, Bara Kitus

MASKVA. — Tarybų Sąjunga, atsakydama Jungtinėms Valstijoms, pabrėžė, kad ji nesikiša į Korėjos vidurinius reikalus ir yra nusistačiusi nesikišti, ir tuom pačiu sykiu bara Jungtines Valstijas už kišimąsi.

Tarybų Sąjungos spauda smerkia Jungtinių Valstijų intervenciją Korėjoj ir Formosoj ir vadina agresija prieš Korėją ir Kiniją. "Jungtinių Valstijų valdžia ėmėsi tiesioginės agresijos žygių prieš Liaudies Respubliką šiaurinėj Kinijoj ir prieš Kinijos Liaudies Respubliką," sako Pravda.

Pravda taipgi pažymi, kad Jungtinės Valstijos paneigė Jungtines Tautas, jų čarterį.

Korėjoj buvę galima išspręsti viską taikiu būdu. Šiaurinė Korėja siūliusi Pietinės Korėjos valdžiai taikiu būdu suvienyti visą Korėją, leisti žmonėms apsispręsti. Pietinės Korėjos valdžia to pabūgus, jausdama, kad tas gali sudaryti jai galą. Ji griebėsi provokacijų ir karo.

WASHINGTON. — Pietinės Korėjos ambasadorius

Neleido Atvykti Slavų Delegatams

TORONTO. — Kanados Slavų Komitetas, šaukdamas visų slavų suvažiavimą Toronte, užkvietė Tarybų Sąjungos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos ir kitų šalių slavus atsiųsti broliškų delegatus. Iš visų šalių buvo gauti pranešimai, kad užkvietimas priimtas. Bet svečių nebuvo.

Kanados atstovybės minėtose šalyse atsisakė duoti vizas. Buvo tik vienas atstovas iš užsienio. Tai Mr. Kšicki, iš Jungtinių Valstijų.

Buvo pasižadėję atvykti rašytojai, artistai, dainininkai.

Kanada dažnai kalba, kad žmonės už "geležinės uždangos" nežino Kanados. Bet kada atsiranda proga jiems parodyti Kanadą, tai neleidžia.

Suvažiavimas buvo didelis ir brandus.

35 Tūkstančiai Kanados Gelžkeliėčių už Streiką

MONTREAL. — 35,000 Kanados gelžkeliėčių atsišaukė į kitus Kanados gelžkeliėčius, kviesdami ir juos į streiką, jeigu jiems patiems prisieis eiti į streiką. Jie nurodo, kad jų klausimas liečia visus Kanados gelžkeliėčius, kurių yra arti 150,000.

Jie pareikalavo, kad darbo savaitė būtų sutrumpinta iki

40 valandų, taipgi prašo pridėti algos po 10 centų į valandą. Gelžkelių kompanijos nenori patenkinti šių reikalavimų.

Pravesti unijoje balsavimai parodė, kad milžiniška didžiūma narių stovi už streiką, jeigu nebus galima apsieiti be jo, ir paveda reikalą viršininkams. Jie eis į streiką, kada bus pašaukti.

Kompanijos sutinka, kad darbo savaitė būtų numušta iki 44 valandų, kartu numušant ir algą. Tą kompanijų pasiūlymą užgyrė ir koncilijacijų taryba.

Pusė gelžkelių, kaip žinia, yra valstybės kontrolej.

Unijos lyderiai pareiškė, kad sutrumpinimas darbo savaitės ir pakėlimas algų yra visų gelžkeliėčių klausimas, ir dėl to jie turi palaikyti šią uniją. (Gelžkeliėčiai priklauso kelioms unijoms, pagal amata. Jų unijos yra amatinės.)

Pamatiniai, gelžkeliėčiai kovuoja už sutrumpinimą darbo savaitės. Didžiūma industrijų dirba tikslai 40 valandų į savaitę. Algų pakėlimas reikalingas tam, kad darbininkų uždariai pasilikty tie patys. Kompanijos ir koncilijacijų taryba sutinka sumazinti iki 44 valandų į savaitę, bet proporcingai ir algą nukirsti.

Tarėsi su Maliku Korėjos Klausimu

LAKE SUCCESS. — Du aukšti Jungtinių Tautų pareigūnai turėjo pasitarimą su TSRS atstovu Jakovu Maliku reikale tarpininkavimo sulaikyti karą Korėjoj.

Andrew Cordier ir Trygve Lie tarėsi su Maliku virš dviejų valandų.

Nors pasitarimo pobūdis neskelbiamas, bet manoma, kad jie visi sutikę, jog Čiang Kai-šeko atstovas turi būti atmetas, o jo vieton priimtas Kinijos liaudies valdžios atstovas.

Trumanas atsišaukė į Tarybų Sąjungą, kad ji dėty pastangas sulaikyti karą Korėjoj.

Gromyko Sako J.V. Yra Agresorius

LONDON. — Andrei Gromyko, Tarybų Sąjungos užsienio reikalų pirmas pavaduotojas, per Maskvos radio pareiškė, kad karą Korėjoj pradėjo Pietinės Korėjos valdžia, ir kad Jungtinės Valstijos, puldamos į talką Pietinei Korėjai, tapo agresoriais.

"Pasirinkusi tą kelią, Jungtinių Valstijų valdžia sulaužė taiką, o tą darydama, pademonstravo, kad ji ne tik nesiekia sustiprinti taiką, bet priešingai, yra taikos priešas," pareiškė jis.

"Jungtinių Valstijų valdžia žingsnis po žingsnio iškelia savo agresinius planus Korėjoj", tęsia Gromyko. "Pirma ji pranešė, kad Jungtinių Valstijų įsikišimas į Korėjos reikalus bus aprubežiuotas pasiuntimu militarių ir kitų medžiagų.

"Vėliau buvo pranešta, kad oro ir jūrų jėgos bus pasiųstos, bet ne sausumos jėgos. Dabar jau ji sako, kad ir sausumos jėgos siūnčiamos".

Toliau Gromyko sako, kad J.V. valdžia sakė, jog jos jėgos veiks tik Pietinėj Korėjoj, o paskui pradėjo bombarduoti ir šiaurinę Korėją. "Tas viskas parodo", tęsia jis, "kad Jungtinių Valstijų valdžia traukia Jungtines Valstijas į karą laipsniškai, kadangi yra priversta škaitytis su žmonių nenoru būti įtrauktai į militarines avantiūras".

Jis sako, kad Jungtinių Valstijų valdžia norėjo pridengti savo agresiją Jungtinėmis Tautomis. Bet ji veiksniu pradėjo dar pirm Saugumo Tarybos susirinkimo.

Pasidairius Po Kanada

Cadomin Coal Kompanijos kasykloje paskendo penki mainieriai, kurių tarpe vienas lietuviška pavarde. Laikraštis vadina jį "Red" Kasanovich.

Dideli lietūs užtvindę kasyklą. Penki mainieriai nespėjo išbėgti.

Paplūdusi Macleod upė pridarė nemažai nuostolių apylinkėj.

Darbo Progresyvės Partijos lyderis Tim Buck sako, kad Jungtinių Valstijų intervencija Korėjoj yra nepateisinama.

Jis taip pat sako, kad Jungtinių Tautų įsikišimas į Korėjos vidutinį karą yra suaužymas Jungtinių Tautų čarterio.

Jis sako, kad Saugumo Taryba pasielgė saivališkai, net nepatiekus klausimo visai organizacijai apsvarstyti Amerikiečių pasiūlymą palaikyti tikrai kelios šalys.

Charles Sims, Canadian Tribune korespondentas, rašo apie Korėją, nušviesdamas tenai buvusią padėtį.

Kaip pasirodo, tai Rhee valdžia pralenkė ir Čiang Kai-šeko valdžią savo žiaurumu. Štai ką jis sako:

1945 metais Rhee valdžia nužudė 15 savo oponentų, 1946 metais — 4,200, 1947 metais — 3,800, 1948 — virš 32,000, 1949 metais — 53,000. Per kelis metus ji nužudė virš 90,000 savo oponentų.

Per tą pat laiką buvo suimta 478,000 Rhee oponentų. Jungtinių Tautų komisija buvo priversta pasakyti, kad nuo 1948 metų rugsėjo 4 dienos iki 1949 metų balandžio 30 dienos Rhee valdžia suėmė 89,710 korėjiečių.

Jeigu amerikiečiai galvas guldė už Rhee valdžią, tai jau aišku, kas ji per viena.

Darbo Progresyvės Partijos lyderiui Tim Buck grįžtant į namus iš jo atėmė visus užrašus, kokius jis tik turėjo. Ponai bijo, kad jis neįvežtų tiesos apie tuos kraštus, kuriuos jis aplankė.

Bet jie kol kas negalėjo iš-

rauti jam liežuvį. Jis jau daugeliui papasakojo, ką jis matė ir girdėjo. Bukapročių pastangos veltui.

Aukščiausio teismo teisėjas Collins išnešė nuosprendį, kad Duplesio spynos įstatymas yra konstitucinis.

Pagal tą įstatymą. Kvebeko prokuroras gali uždaryti bilė namą vieniems metams.

Įstatymo tikslas esąs su laikymas komunistinės propagandos.

Būtų buvę klaida tikėtis, kad teisėjas pasmerktų anti-komunistinį įstatymą.

Bet komunistinis judėjimas Kvebeko provincijojej smarkiau paaugo tuo metu, kada tas įstatymas veikė.

Ontarijos Hydro Elektros Komisija pranešė, kad panaikinami visi elektros jėgos

naudojimo suvaržymai.

Tas padaryta sąryšyje su paleidimu į darbą naujos hydro elektros stoties ant Ottawos upės. Pastatymas kainavo \$75,775,000. Ji duos 60,000 arklių pajėgą.

Bėgyje kelių mėnesių bus paleista į darbą dar 240,000 arklių pajėgos. Su 1951 metais, projektas duos 280,000 arklių jėgos.

Toronte numatomas didelis krizis statybos industrijoje.

Ginčai tarp darbininkų ir kontraktorių veda tiesiog prie streiko. Atrodo, kad nebus galima išvengti streiko.

Krizio centre randasi mūrininkai. Jie reikalauja pakelti 20 centų į valandą. Samdytojai duoda tik 10 centų. Jeigu jie gautų 20 centų, mūrininkai uždirtų po \$2.00 į valandą.

Derybos tęsiasi.

Kanadietis

NERAMUMAI MIŠKUOSE

Dideliuose Šiaurės Ontarijos plotuose net liepos karščiuose eina įtemptas darbas. Neseniai žaliavusi visa kempinių apylinkė pradeda baltuoti nuo nuluptų medžių, ištrintos žolės ir džiūstančių medžių šakų.

Sis laikas, kuriame yra graži kiekviena gamtos vieta, gaivina miško kirtėją ir padeda atpildyti jo išiekvotą jėgą darbo metu. Tik gaila, kad jam mažai laiko yra gerėtis gamta, o reikia vesti prieš pelnagrobį įtemptą kovą.

Uždarbis Sumažėjo Per visą pokarinį laiką miško kempėse, kaip gyvenimo sąlygos, taip ir uždarbis laipsniškai puolė žemyn, kai kitų industrijų darbininkų algos kilo, o pragyvenimas vis brango. Tą galima išaiškinti sekanciai:

Laike karo ir tuoj po karo čia buvo didelis žmonių trūkumas ir dėl to samdytojai gėrbė darbininką ir davė progas uždirti. Sumažėjus darbams ir užplūdus naujiem emigrantams iš Europos, kompanijos pradėjo atakas prieš darbininkus visais frontais. Unijai teko gintis, kad išsilaikyti. Dabar padėtis

stabilizavosi.

Daugelis žmonių, kurie koncentravosi čia iš vakarinių provincijų, sugrįžo ant ūkių. Taipgi daugelis vadina dipukų išvažinėjo. Kurie liko, tie jau nėra kompanijų įrankiais. Jie pasekė senus miško kirtėjus. Todėl darbininkai nuo minėtų smūgių atsigaua. Jau žinamas stiprus sentimentas už algų pakėlimą.

Tik ką praėjo visų trijų unijos distriktų konferencijos, kurios oficialiai pasisakė už 10 nuošimčių pakėlimą miško darbininkams. Unijos sutartis su samdytojais baigiasi su šiuo mėnesiu. Ji pasirašoma Toronte, dalyvaujant atstovams nuo visų unijos skyrių ir nuo darbdavių.

Kova be Galo

Kai kitose industrijose unijai sudaro problemą vyriausiai darbininkų algos — gal dar paskuba ir diskriminacija, tai miško kempėse iškyla desėtkai klausimų, už

PARDUODAMAS TABAKO ŪKIS

130 akrų žemės, 4 kilos, 130 pėdų grynauzės, jaunasis sodas iš 300 visokių vaismedžių.

Kreipkitės: J. ir N. Kisieliai, R. R. 1, Mt. Brydges, Ontario

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Torontiečių Rengiamas

LIAUDIES BALSO METINIS

PIKINIKAS

įvyks

Rugpiūčio (August) 6

Čekoslovakų Vasarviet.

Kviečiame Ruošti Dalyvauti

Vasarvietė Atostogoms

Mercury Lodge, 109 Orchard Beach, Lake Simcoe, 1 mile nuo Keswick, Ont.

Kambariai ir atskiri kambarai; geros maudynės, žuvas, laiveliai. Busai priveža prie pat vietos.

Dėl užtikrinimo vietos atostogoms kreipkitės: Jasutis, 19 Markham St., Toronto, arba telefonuokite: Roches Point 99R13.

kuriuos reikia kovoti. Dažnai iškyla ginčai dėl maisto. Mes mokame \$1.65 į dieną už maistą. Darbininkų manymu, už tuos pinigus, maitinant kokį šimtą žmonių krūvoj, galima duoti gerą maistą. Darbininkai taipgi sako, kad kompanijos neturi pelnytis ant maisto, joms pelnas ateina per popermalkes. Bet pelnagrobiai neatsisako nuo pelno, jie grobia visur, kur tik gali.

Kur kempėse organizacija veikia silpnai, bosai vagia maistą ir pardavinėja juodoj rinkoj ar indijonams. Kur unija gerai veikia, būna ir pirtis sykiu ar du sykiu į savaitę; kas dvi savaitės išmainomos paklodės ir užvalkalukai. Turi būti kas savaitę išplauti darbiniai drabužiai. Kas savaitę turi būti plauamos kempės. Taipgi kempės neturi būti užkimštos. Nors yra išleistas įstatymas, bet ir čia darbininkams reikia kovoti. Reikia kovoti ir už tai, kad kempė turėtų švarų vandenį, gerą šviesą, apšildymą. Reikia kovoti prieš aukštas prekių kainas, prieš diskriminaciją dalinant mišką, už medikalį patarnavimą, už greitą susisiekimą su miestu ir daugelį kitų reikalų. Ta kova vedama per komitetus, išrinktus kempėse.

Anksčiau kovingsnius darbininkus bosai rašydavo į juodą sąrašą ir net išvydavo. Unijai įsigalėjus, tas išnyko.

Dabar kempėse komitetas tiktai diskriminuojamas. Yra bandoma net papirkti. Čia taip pat darbininkai turi įžiūrėti bosų suokalbius ir pasimojimus.

Vienas jų kovos būdas šiais laikais, tai bandymas nudažyti raudonai pradedant unijos prezidentu ir baigiant aktyviais eiliniaisiais. Bet jiems nesiseka. Darbininkai tiktai šaipos iš to. Nebijo jų nei šių miestelių gyventojai. Jiems nesvarbu, kad vidujiniai "raudonas", bet tik švarus išlaukiniai. Šiandien gražiausios stubos durų ne uždaro lumberdžekiams, nes jie iš kempijų utelių neatneša.

F. Tumėnas

Poilsui Vieta

Jau artinasi vasarinės "olidės" ir žmogui reikalingas poilsis savaitei kitai. O tokią poilsio vietą galima rasti tiktai vasarvietėj Rainbow's End, Lake Simco, Keswick, Ont. Čia tyras oras, šviežios daržovės ir maistas. Taipgi geros maudynės ir labai smagus žuvasimas. Visi patogumai yra.

Dėl užsitikrinimo vietos kreipkitės pas Linartus, 376 Crawford St., Toronto, arba telefonuokit: LL. 5990.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Norintieji susitikti su savo tautiečiais užkirkite!

NATIONAL HOTEL

655 MAIN ST., WINNIPEG, MAN. Įvairios rūšys alaus, taipgi kambariai nakvynel. Sav. Peter Chernecid

Siuntiniai Tarybų Lietuvon

APMOKĖTAS MUTTAS

SKUBIAI — UŽTIKRINTA — APDRAUSTA

Nuo dabar mes persiunčiame 22 svarų siuntinius maisto, drabužių ir kitko jūsų giminėms Tarybų Lietuvoje ar kitose tarybų respublikose.

Galite pasiųsti jau padėvėtus drabužius, apavus, audeklo ir t.t., jūsų giminėms Lietuvoje.

Už kiekvieną siuntinį, pasiųsta per AMERPOL, siuntėjas aplaiko kvitą, pasirašytą jūsų giminaičio, priėmusio siuntinį.

Mes taipgi turime didelį pasirinkimą gatavai parinktų prekių, susidedančių iš negendančio maisto, audeklo, apavų ir odos.

Taipgi siunčiame peniciliną ir streptomyciną.

Mūsų krautuvėje galite gauti pasipirkti visas pasiuntimui reikalingas prekes. Kainų sąrašą sutelsime ant pareikalavimo.

Taipgi pasiunčiame pinigus į bilė šalį užsienyje.

AMERPOL ENTERPRISES

11661 Jos Campau Ave., Detroit 12, Mich.

TARYBŲ LIETUVOJ

Libretas Lietuviškai Tarybinei Operai

Rašytojas Antanas Venclova neseniai užbaigė kurti libretą pirmajai lietuvių tarybinei operai apie Marytę Melnikaitę. Operos muziką rašo kompozitorius Antanas Račiūnas.

Librete numatyti keturi operos veiksmi. Veiksmas prasideda 1940 metais ir baigiasi didvyriška Marytės Melnikaitės mirtimi.

Moksliniai Darbai

Vilniaus Pedagoginio instituto dėstytojai Tarybų Lietuvos dešimtmečio garbei ruošia eilę mokslinių darbų. Mokslo kandidato laipsnui gauti doc. J. Mikutaitis rašo disertaciją apie lietuvių revoliucinio poeto Juliaus Janonio gyvenimą ir kūrybą; vyr. dėstytojas E. Levaniūnas rašo disertaciją nagrinėja "Disciplinos auklėjimą mokinių tarpe"; vyr. dėstytojas B. Skripovas užbaigė rašyti disertaciją "Komjau-nimas 1918-1919 metais"; vyr. dėstytojas A. Janonio disertacija nagrinėja klausimus iš gamtos mokslų srities.

Koncertai - Paskaitos Įmonių Dirbantiesiems

VILNIUS. — Tikslu plačiau supažindinti darbo žmones su tarybinės muzikos laimėjimais Valstybinė filharmonija pradėjo įmonių dirbantiesiems koncertų-paskaitų ciklą, pavadintą "Tarybinė muzika."

Paskaitas skaitys muzikai, o koncertinę dalį atliks filharmonijos choro ansamblis. Pirmasis koncertas - paskaita įvyko "Lelijos" fabrike, kuriame pranešimą apie tarybinę muziką padarė drg. B. Federavičius. Artimiausiu

laiku koncertai - paskaitos įvyks "Elfos" ir kt. įmonėse.

Jubiliejinių Leidinių Meninis Apipavidalimas

Tarybų Lietuvos dešimtmečiui pažymėti Grožinės literatūros leidykla ruošia spaudai jubiliejinius leidinius. Kiekviena knyga pasižymės savo meniniu apipavidalimu ir aukštos kokybės spauda.

Grupė dailininkų pateikė jubiliejinių leidinių viršelių, priešlapių ir aplankų apipavidalinimo projektus. Visur panaudojama liaudies ornamentika. Aplankuose bus išspausdinti skaičiai "1940-1950", priešlapiuose — "Tarybų Lietuvos dešimtmetis", viršeliuose — autoriaus pavardė arba antologijos pavadinimas. Viršelių ornamentika ir tekstas bus išspausdinti.

Mirė Ona Rymaitė, LASR Nusipelnusi artistė, ilgus metus Kauno Valstybiniame Dramos Teatre dirbusi kūrybinį scenos meno darbą.

Gimusi Kaune, darbininko šeimoje, dar prieš pirmąjį pasaulinį karą, tebelankydama progimnaziją, visai jaunutė mergaitė, pradėjo savo kūrybinį kelią vaidindama kauniečių lietuvių dramos mėgėjų rateliuose.

Per pirmąjį pasaulinį karą Maskvoje, mokydamosi Prozorovos gimnazijoje, Cha-liutinios dramos mokykloje ir Dailės Teatro studijoje, Ona Rymaitė aktingai dirbo ir maskviečių lietuvių ruošiamuose spektakliuose, paro-

Atskirų poetų kūrybos rinkinių apipavidalinimą darė dail. V. Banyas, "Tarybinės lietuvių poezijos" — A. Kučas, "Tarybinės lietuvių prozos" — P. Rauduvė.

Jaunieji Mičiurinkai

PANEVĖŽYS. Panevėžio Mokytojų seminarijos jaunieji gamtininkai, susipažinę su mičiurininės biologijos laimėjimais, įgytas žinias pradėjo taikyti praktikoje. Seminarijos bandomajame žemės sklype jaunieji mičiurinkai pasėjo jarovizuotų kviečių sėklą, pasodino 10 geriausių mičiurinių atmainų vaismedžių — "Antaninė", "Komjaunuolis" ir kt. Šiuo laikų būrelio nariai ruošia dirvą daržovių sodinimui.

Jaunųjų mičiurinkų susirinkimuose būrelio vadovas gamtos mokytojas Vaitkevičius papasakojo ir parodė moksleiviams, kaip reikia rinkti gyvių ir augalų kolekcijas, daryti žvėrelių ir paukščių iškamšas, džiiovinti vaistažoles.

J. Markuckas

ONA RYMAITĖ

dydama gana žymų artistės talentą.

1921 metais Ona Rymaitė vėl Kaune, tik ką įsikūrusio lietuvių profesinio teatro artistė.

Čia užaugo ir susiformavo Onos Rymaitės talentas, kuriuo teatro žiūrovai veik 30 metų gėrėjosi, kurį mylėjo ir džiaugėsi.

Su karšta didelio menininko širdimi Ona Rymaitė stoji į darbą Lietuvai tapus tarybine.

Susiformavusi Onos Rymaitės kūrybinė individualybė, subrendęs ir ryškiai suklestėjęs jos talentas, karštas tarybinio menininko patriotizmas, — tai tos gairės, kuriomis velionė ėjo dirbdama savo gražų ir vaisingą darbą, tarybiniame lietuvių teatre tarnaudama Lietuvos darbo liaudžiai.

Visoje eilėje pjesių, kaip Lavrenevo "Už tuos, kurie jūroje", Jakobsono "Gyvenimas citadelėje", Sobko "Už

antrojo fronto", Vienuolio "Tvirtovė" ir "Prieblanda", Baltušio "Gieda gaideliai", Griciaus "Skeveldros", Gelbako ir Kašnickio "Taip prasideda gyvenimas" ir kt., Ona Rymaitė vaidino pirmąsias ir reikšmingesnes roles, sukurdamą aukšto meninio ir idėjinio lygio sceninius vaidus, ryškius ir atmintinus.

Būdama didelio sceninio stažo, žymaus meistriskumo artistė, visą savo patirtį ir pasiekimus stengėsi perteikti jauniausiai aktorių kartai, dirbdama Kauno Valstybinio Dramos Teatro Vaidybos Studijoje.

Visuomet kūrybine ugnimi deganti Onos Rymaitės asmenybė buvo visiškai pasiaukojamai atsidavusi Teatro gyvenimui, Teatro poreikiams ir siekiams. Onos Rymaitės meninė veikla, jos jautrumas ir nenuolaidus reiklumas sau ir kitiems visą save atiduoti scenos kūrybai buvo ir bus pavyzdžiu Tarybų Lietuvos meno darbuotojams.

Intensyviai dirbdama kūrybinį darbą teatre, Ona Rymaitė aktyviai dėjosi ir į visuomeninę veiklą su visa savo energija ir liepsningumu. Ji organizavo menines brigadas išvykoms ir koncertams mokyklose, įmonėse, ligoninėse.

Už sukūrimą didžios meninės vertės sceninių vaidų ir už nuopelnus teatro meno ugdymo srityje Tarybų Lietuvos Vyriausybė suteikė Onai Rymaitėi LTSR Nusipelnusios artistės vardą, apdovanojo ją LTSR Aukščiausiosios Tarybos "Garbės Raštu" ir medaliu "Už šaunų darbą Tėvynės karo metu". Ona Rymaitė atsiskyrė su mumis pačiame savo kūrybi- nių jėgų suklestėjime.

Menininkės šviesus atminimas visada liks gyvas ir brangus.

J. Baltušis, J. Banaitis, T. Černiauskas, B. Dvarionas, K. Gabdankas, B. Gerulaitis, J. Gustaitis, A. Gricius, J. Grybauskas, R. Juknevičius, K. Juršys, P. Kaveckas, K. Kymantaitė, J. Kupčinskas, P. Kubertavičius, A. Kupstas, J. Laucius, J. Maniūsis, J.

Pas Kompozitorius

Šauni Tarybų Lietuvos sukaktis įkvepia respublikos kompozitorius. Tarybų valdžios paskelbimo Lietuvoje dešimties metų jubiliejui muzikai ruošia eilę naujų kūrinių.

Vienas pirmųjų pateikusių kūrybinę dovaną, yra Stalini- nės premijos laureatas J. Švedas. Jo "Kantata Tarybų Lietuvos dešimtmečiui" (VI. Mozūriūno žodžiai) įtraukta į respublikinės Dainų šventės repertuarą. Kantatą ju- biliejaus garbei rašo Stalini- nės premijos laureatas B. Dvarionas (žodžiai V. Myko- laičio - Putino). St. Vainiū- nas kuria rapsodiją smuikui su simfoniniu orkestru, K. Galkauskas "Vilniaus vaiz- dus" (ciklas pjesių fortepio- niui). "Pergalės vardas" — taip vadinasi J. Dambrauskė parašyta poema-kantata pa- gal poeto V. Reimerio žo- džius. Siuitą simfoniniam or- kestrui rašo J. Karosas, siuitą chorui — K. Kaveckas, "Komjau-nimo rapsodija" simfoniniam orkestrui — V. Kuprevičius, kantatą "My- limai žemei" (pagal V. Mont- vilos žodžius) — A. Belaza- ras. Jaunas kompozitorius J. Tamuliūnas numato pateikti kantatą chorui.

Laimėjimams Patikrinti

Taupomosiose kasose ir daugelyje Vilniaus miesto įmonių bei įstaigų įsteigti in- formacijos stalai patikrinti laimėjimams, kurie tenka valstybinių paskolų obliga- cijų laikytojams! Per ketu- ris šiuo metų mėnesius apmo- kėti 3,504 laimėjimai. Pasko- lų laikytojai gavo 1,469,000 rublių.

Vien tik pagal Antrosios valstybinės paskolos TSRŠ liaudies ūkiui atkurti ir iš- vystyti penktąjį tiražą gegu- zės mėnesį išmokėta 540,000 rublių, tame tarpe vienas — 50,000 rublių laimėjimas, trys — po 25,000 rublių, de- vyni laimėjimai — po 5,000 rublių.

Mikėnas, J. Miltinis, K. Petrauskas, S. Petraitis, J. Rudzinskas, J. Siparis, J. Šimkus, A. Vainiūnaitė, P. Zūlonas.

Real Estate Brocker

Robert P. Rice

Kas norite pirkti ar parduoti namus ar biznį, kreipkitės pas mus — rasite teisingą ir nuoširdų patarimą

Kalbame ir lietuviškai — Klauskit Peter

888 College St.

Tel.: LA. 1277

(Toronto)

Dėmėsio — Specialus Pranešimas

Elora Flower Shop

Parduoda aukštesnės rūšies gėles žemesne kaina, negu kas kitas. Tai ne tuščias pareiškimas. Jis gali būti patvirtintas jums atsilankius į mūsų krautuvę ir pasiteiravus.

10 Nuošimčių Nuolaida Organizacijoms

72 Lippincott St. - Toronto - RA. 5459

(Vienos durys į šiaurę nuo College)

Harry R. Ranks Company

W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1C13

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

M. W. Kellerman

ADVOKATAS
62 Richmond St. W.,
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MU. 0191

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

— 1954 m. ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
SMEINISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: WAverley 0592

NEDARBAS JAU NEPRANYKS

Valdžios pranešimas sako, kad birželio 15 dieną Kanadoje buvo 220,400 bedarbių. Ši skaitlinė, žinoma, apima tik registruotus bedarbius. Vistik didelė skaitlinė. Ji sudaro virš 4 nuošimčių darbo jėgos. Ir ji nesumažės labai žymiai. Javų suėmimas gali laikinai sugerti tam tikrą skaičių bedarbių, bet tuo pat metu kai kuriose industrijoje numatoma paleisti daugiau darbininkų.

Nedarbas Kanadoje negali neaugti. Tam yra kelios priežastys. Pirmoji vietoj, perkamosios jėgos silpnėjimas. Paskui seka traukimas rinkų užsienyje, mašinerijos tobulėjimas, kainų kilimas. Ateinanti žiema bus dar sunkesnė, kas liečia nedarbą.

Taigi, nedarbas virsta svarbiu klausimu. Vis daugiau ir daugiau šeimynų atsiduria į skurdą. Apdrauda, kurią gauna bedarbiai, toli gražu nesuteikia pragyvenimo šeimynai. Be to, ji išsisemia. Tiesa, darbas vasaros metu kiek palengvins, bet ar ilgam tas truks?

Nedarbas, nenuolatinis darbas ir ligos yra trys didžiausios Kanados darbininkų rykštės. Jei darbininkas susižeidžia darbe, tai dar pusė bėdos, nes jis gauna kompensaciją, bet jei suserga, tai nieko negauna. Šios trys rykštės plaka vis didesnę skaičių darbininkų. Tinkama socialė apdrauda, apimanti ir susirgimus, galėtų išgelbėti darbininkus nuo to, bet mes esame toli nuo tokios apdraudos.

IR TAS NEPATINKA

Toronto miesto valdyba priėmė patvarkymą, pagal kurį ji galės atimti leidimą iš bile viešos įstaigos, jeigu ji diskriminuos žmones dėl religijos, rasės ar tautybės. Atrodo labai kilus nutarimas. Juk tai pareiškia miesto valdžios žiūrėti, kad visi būtų laikomi lygiais kanadiečiais. Bet ne visiems tas patinka.

Nereikėtų stebėtis, jei tik vienas kitas iš tos pačios valdybos narių tam prieštarautų. Yra visokių individualų. Bet kuomet atsiranda didlapių, kurie neša daugiau visuomeninės atsakomybės, negu viešbučiai ir sporto aikštės, tuomet labai nuostabu. Gi prie tų, kurie smerkia tą tarimą, prisidėjo ir Globe and Mail.

Idomu tas, kad tas laikraštis, labiau negu kuris kitas, bubnija apie krikščionybę, demokratiją ir laisvę. Krikščionybė, savo pradžioje, smarkiai kilo tik dėl to, kad ji stojo skriaudžiamųjų pusėj. Ir šiandien demokratija ir užtariamas reikalingas labiausiai skriaudžiamiesiems.

TIKRA TIESA, TIK...

Tūlas A. P. duoda pamokslą pažangiems mokslininkams, kad jie nepakliūtų į komunistų "pinkles". Jis priveda, kad mokslininkai, gerai žinodami savo profesiją, mažai nusimaną apie politiką. Už tai esą lengva tapti aukomis.

Su tuo galima sutikti. Žinojimas savo specialybės dar nereiškia, kad žmogus žino viską. Pavyzdžiui, kunigai, kurie yra išmoke atmintinai savo religines pareigas, mažiausiai yra susipažinę su pasauliniais dalykais, su tikraisais mokslais. Tik dėl to jie ir gali tikėti į visokias pasakas, kurias jie vadina religija.

Yra mokslininkų, kurie savo specialybę žino gerai, bet mažai pažįsta kitus dalykus. Daugelis iš jų politikoje yra tikri žaliukai. Už tai jie dažnai savo mokslą panaudoja piktam. Tie, kurie nueina progresyviu keliu, žinoma, nepriklauso prie tų. Priešingai, jie nueina tuo keliu dėl to, kad jie plačiau susipažįsta su pasauliu.

Aplamai imant, mokslininkai ir kiti proto darbuotojai pastaruoju metu smarkiai pakrypo progreso pusėn. Reakcija yra mokslo ir laisvo galvojimo priešas. Tikėjimas yra, ypač katalikų, geležiniai pančiai mokslui. Katalikų tikyba piestu stoji prieš žmones, kurie stengiasi atskleisti kuo daugiau paslapčių, kurios griauja tikėjimą.

KAS NAUJO PASAULYJE

Pastaruoju metu viso pasaulio akys nukrypo linkui Korėjos, kur išsiveržė vidujinis karas. Visi stato klausimą, kaip tas viskas prasidėjo ir kuo jis baigsis. Ir nelengva atsakyti į tuos klausimus.

Kas liečia pradžią, abi pusės kaltina viena kitą. Pietinės Korėjos valdžia sako, kad Šiaurinės Korėjos kariuomenė pradėjo. Šiaurinės Korėjos valdžia sako, kad Pietinės Korėjos kariuomenė pradėjo mūšius. Kuriai pušei tikėti? Į tai gal atsakys tik ateitis.

Bet mes galime apčiuopti, kodėl prieita prie to. Jau geras laikas buvo aišku, kad padėtis Korėjoje blogėja, ypač kas liečia dešiniuosius Korėjos valdonus. Prezidento Rhee valdžia pralaimėjo rinkimuose. Žmonės pradėjo vis labiau neapkęsti dešiniųjų, kurie pasuko Kinijos čiangkaišekininkų keliu. Aišku, jie matė, kad jų dienos gelbėtis amerikiečių pagalba. Nekartą buvo pranešta apie susikirtimus pasienyje. Dešinieji stengėsi sukelti baubą, kad šiauriečiai rengiasi užpulti.

Labai galimas daiktas, kad jie, nenorėdami būti išspirtais savo žmonių, davė provokacijas prie to, kad ginkluotas susikirtimas buvo vienintelė išvada.

Tas labai gerai tarnavo amerikiečių politikai. Jie irgi nenorėjo, kad pietinė Korėja pasektų šiaurinės Korėjos keliu. Galimas daiktas, kad amerikiečių patarėjai, kurių buvo keli simtai, veikė ta linkme.

Dabar, kilus konfliktui, amerikiečiai nei kiek nelaukdami puolėsi gelbėti dešiniuosius. Jie metėsi su laivais, su orlaiviais ir kariuomene.

Jei jie išgelbės Pietinę Korėją, jie laimės. Jie savo tikslo atsieks. Bet jei korėjiečiai

sumuš amerikiečius ir jų palaikomus dešiniuosius, tai prezidento Trumano valdžiai bus tokia gėda, kokios ji niekad neturėjo. Tas faktas, kad amerikiečiai pasikinkė Jungtines Tautas arba prisdengė jomis, padėties nei kiek nepataiso.

Jungtinių Tautų čarteris reikalauja, kad Saugumo Tarybos nuolatiniai nariai sutiktų. Tuo tarpu tenai nebuvo TSRS. Kinijos atstovo irgi nebuvo. Čiang Kai-šeko atstovas gali kalbėti tiktai Formosos vardu, o ne Kinijos. Susilaikė Indija.

Dar vienas dalykas, kuris įdomauja visus, tai ką darys Tarybų Sąjunga. Kai kas mano, kad ji bus priversta duoti atatinamą pagalbą, kad atsverti amerikiečius.

Žinoma, jeigu ji pasiųstų savo jėgų, ypač gerą būrį orlaivių, amerikiečiai neturėtų progos. Bet Tarybų Sąjunga, kaip atrodo, to nedarys. Ji to nedarė Graikijoje, nors būtų galėjus greitai sumušti graikus reacionierius ir jų patarėjus britus ir amerikiečius.

Amerikiečiai pasinaudodami išsiveržimu vidujinio karo Korėjoje, pasiskelbė, kad jie neprileis, kad Kinijos jėgos okupuotą Formosą. Taipgi amerikiečiai, britai ir kiti suskato siųsti daugiau jėgų į Malajus, Indo-Kiniją ir Burmą. Tas taipgi verčia manyti, kad įvykiai Korėjoje labai artimai supuola su vakarinių jėgų planais. Jie tarnauja kaip pateisinimas militarinių žygių Azijoje prieš vietos žmones, kurie nori nusikratyti svetimų ir savų išnaudotojų.

Bet ar tas atneš kokią naudą tiems žmonėms, kurių "apgynimui" tas daroma? Niekad.

Paimkime Formosą. Padėties žinovai sako, kad For-

mosa, pabuvus kiek ilgesnį laiką izoliuota nuo Kinijos, sunyks, kaip nelaistoma gėlė. Ji negali gyventi be Kinijos. Ji yra dalis Kinijos kūno.

Yra tokių nuomonių, kad Formosa greičiau susmuks nuo amerikiečių globos, negu nuo komunistų invazijos.

Padidėję militariniai veiksmai Malajuose, Indo-Kinijoje ir Burmoje taip pat nuvargins žmones, įstums juos į didesnį skurdą. Tas nei kiek nesustiprins dešiniųjų pozicijos.

Schumano planas, kaip atrodo, neprigis. Juo toliau, tuo daugiau opozicijos jis randa Britanijoje.

Pastaruoju metu ponas Beaverbrookas, stambus laikraščių magnatas ir konservatyvus politikierius, išstojo prieš tą planą.

Jis sako, kad Schumano planas siekia atplėsti nuo Britanijos jos dominijas. Kitaip sakant, tas planas taiko į sudaužymą britų komonvelto.

Amerikos finansieriai nuduoda gerai britų draugais, bet jie nepraleidžia nei vienos progos susilpninti britų pozicijos. Jie pasirengę palaidoti britų imperiją bile momentu.

Idomu pažymėti, kad tuo metu, kai Korėjoje prasidėjo vidujinis karas, įvyko revoliucija Peru valstybėje, Pietų Amerikoje.

Bet tenai revoliuciją sukėlė ne komunistai, bet tokie pat smurtininkai, kokie sudaro valdžią. Už tai net laikraščiai nerado reikalo plačiau aprašyti apie tą revoliuciją.

Kaip matote, ne visi vidujiniai karai vienodai įvertinami.

Ne daug kitaip buvo ir laike olandų užpuolimo ant indonezų. Amerikiečiai net piršto nepajudino. Jungtinės Tautos ir tuomet reikalavo sulaukyti karą, bet amerikiečiai nerado reikalo užstoti indonezus.

Tokiai tai teisybė pasaulyje.

Jungtinės Valstijos įkišo į kalėjimą 10 Hollywoodo artistų ir rašytojų. Už ką? Už tai, kad jie atsisakė pasakyti neamerikiniam komitetui, ar jie komunistai, ar ne.

Atminkit, kad jie nėra jokie valdžios samdiniai.

Tai jums ir laisvė. Privatus pilietis verčiamas išduoti savo įsitikinimus. Jeigu jis atsisako, tai siūnčia jį kalėjimą.

Manoji Karta

ALEKSYS CHURGINAS

Seniai užžėlė piktžolėm takai
Grakščiujų nimfų, Marsų ir Junonių.
Didžių pasaulio viesulų vaikai,
Mes nektare dievų nejučiam skonio.

Mes nuo tavęs, romantika graudi,
Per amžių dykumą padarėm šuolį.
Tu veltui mums šypotis dar geidi,
Sena, žila, pageltusi gražuole!

Ne, mes nebesugrįšim niekados
Į tavo glėbį šaltą ir nuobodų.
Už ateitį šalies mano gimtos,

šlamėjimą jos pasėlių ir sodų,
Už laimę mano saulėtos kartos
Aš savo mažą laimę atiduodu.

Pastabos

Šiandien visur žmonės diskutuoja daugiausia apie Korėją. Visi ieško atsakymo į du klausimus:

1. Kas pradėjo karą.
2. Ar jis išsivystys į pasaulinį karą.

Pirmas klausimas dabar jau mažos reikšmės. Pradžiai jau padaryta, jos nebeistrinasi. Svarbu, kad būtų užbaigta kaip galint su mažiau nuostolių. Kad iš to nekiltų pasaulinis gaisras.

Šiaurinės Korėjos valdžia ant rytojaus pranešė, kad mūsų išprovokavo Pietinės Korėjos valdžia. Vietomis jos kariuomenė buvo įsiveržusi arti dviejų kilometrų.

Bet vakarinis pasaulis tuo netiki. Ir ką tu gali daryti?

Mes galime tik pasverti faktus, kurie yra žinomi, ir daryti išvadą.

Faktai, tačiau, kalba prieš Pietinę Korėją.

Kaip žinia, šiaurinėje Korėjoje yra apie 8,000,000 gyventojų. Pietinėje — apie 20,000,000.

Taigi, Pietinė Korėja galėjo žiūrėti į šiaurinę Korėją kaip į nykštuką. Taip ir buvo.

Pietinės Korėjos prezidentas Rhee balandžio mėnesį per radio sakė: "Mes atgaušime šiaurinę Korėją, nors kai kas iš mūsų draugų sako mums, kad mes neprivalome galvoti apie užpuolimą."

Pietinės Korėjos reacionieriai, kurie per kelis metus išžudė arti 100,000 savo šalies žmonių, visuomet galvojo apie užpuolimą.

Paskutiniai rinkimai Pietinėje Korėjoje uždavė baisų smūgį prezidento Rhee kliškai. Jis su savo sėbrais pamatė, kad jų galiai ateina galas. Žmonės balsavo už nepri gulmingus kandidatus. Jo partija išrinko mažą skaičių.

Labai galimas daiktas, kad jis ir jo sėbrai, nenorėdami užleisti galios demokratiškesniems elementams, tyčia išprovokavo mūsų.

Jis gerai žinojo, kad toks susikirtimas labai tinka prie amerikiečių planų.

Svarbiausia, žinoma, kuo baigsis. Į tai taip pat sunku atsakyti.

Amerikiečiai meta savo jėgas į Pietinę Korėją. Čiang Kai-šekas žada pasiųsti 30,000.

Mandžurija ir Kinija žada padėti šiauriečiams, jeigu bus reikalas.

Tarybų Sąjunga iki šiol laikėsi neutraliai.

Tiesa, šiauriečiai naudoja tarybinės gamybos ginklus, bet tarybinių karių ar orlai-

Išleisto žurnalo Reikalai

Šiuo laiku už išleista žurnalą "Tarybų Lietuva Pa-veiksluose" paramos gauta sekančiai:

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisiuntė po \$1.00 nuo Ch. Shukstis, A. Petniunas, J. Pakrošnis, L. Balchiunas M. Deedas ir nuo keturių draugų pasimokėjusių po 50 ct.

F. Paliliunas, Timmins, Ont., prisiuntė nuo 8 draugų po 50 ct. ir \$1.25 už žurnalą "Tėvynėje".

K. Barauskis, Nashua, N. H., prisiuntė \$3.50.

S. Penkauskas, Lawrence, Mass., prisiuntė \$2.00.

C. Genys, Scranton, Pa., prisiuntė \$2.00.

A. Vardneckienė, Detroit, Mich., prisiuntė \$2.50.

A. Lakitskas, Coaldale, Pa., prisiuntė \$2.00.

Sekanti parama prisiūsta per Liaudies Balsą:

J. Zukas, St. Jean, Que., \$1.00.

J. Mikalauskas, Toronto, 50 ct.

P. Šolomskas, Chicago, Ill., pridavė po \$1.00 nuo: J. Bogdan, J. Venckus, J. M. Kaminskas ir LLD 19 kp. \$1.85.

K. Danyla, Chicago, \$1.00.

visininkų niekas nepastebėjo. Man atrodo, kad nieko baisaus nebus. Jei šiauriečiai laimės, reikalas likviduos. Jei juos atstums iki sienos, vėl padėtis grįs ten, kur buvo tuoj po karo.

Bet jeigu amerikiečiai bandys eiti į šiaurinę Korėją, tuomet padėtis surimtės.

J. Y.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., pridavė po \$1.00 nuo: S. Rakstys, V. Stonis, J. Klusis, P. Meruonas, J. Brazdžius ir 50 ct. nuo A. Jasulės. Už išplatintas kopijas \$2.50.

A. Stripeika, Elizabeth, N. J., prisiuntė nuo penkių asmenų ir klubo po 50 ct.

B. Giedraitis, Port Arthur, Ont., \$1.00.

V. Bunkus, Brooklyn, N. Y., prisiuntė po \$1.00 nuo: Ch. Grybas, S. Griškus. V. Bunkus, P. Papijevis ir 50 ct. nuo D. Čiurle.

K. Benušis, Winnipeg, \$1.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė nuo: Bevardis \$3.00, P. Braknys \$1.00, M. Tarasevičius \$1.00, I. Janusas \$1.00, V. Krupauskas, J. Urbanavičius \$1.00, S. Tamosiunas 75 ct. ir nuo penkių pasimokėjusių po 50 ct.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą, Komiteto vardu tariau širdingą ačiū.

J. Berškys, K.L.N.K. Sekretorius 457 Parkside Dr., Toronto, Ont.

Palaikykite Tuos Biznierių, kurie Skelbiai LAUDIES BALSĖ

Tel. PL. 965v Gyv. DO. 5947

J. M. Rosenfeldas
Ad. okatas
Kalba Lietuviškai

Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St E. Kamb 36 MONTREAL, QUE.

Parduodam Namus

Parūpinam Ugnies, Vagystės, Automobilių Stiklo ir Kitą Apdraudą

Parduodam Laisniuotus Tavernus Grosernes, Mėsines, Icecream Parduotuves ir Kitus Biznius

Rašykite, Telefonuokite ar Atsilankykite Asmeniškai

EUGENE PLAWISKY

6693 Des Erables St. - Tel. DO. 8076

MONTREAL, P. Q.

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Saltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

PRASOME UZSISAKYTI JONO KASKAIČIO POEZIJOS KNYGA

PROŠVAISTES

Neseniai sukako 65 metai amžiaus žymiausia Amerikos lietuvių literatūrai-poetui Jonui Kaskaičiui. Neuzilgo sukaks 50 metų, kai Jonas Kaskaitis pradėjo rašyti-kurti grožinę literatūrą ir veikti visuomeniškai.

Per tuos 50 metų Jonas Kaskaitis parašė daug knygų, tūkstančius straipsnių, telpusių laikraščiuose ir daugybę eilėraščių-poezijos kūrinų.

Daug eilėraščių — originalių ir vertimų — tilpo mūsų perijodinėje spaudoje — laikraščiuose ir žurnaluose — o daugelis ir dar niekur netilpo.

Atžymėjimui mūsų brangaus literato taip svarbaus jubiliejaus — faktinai, dubeltavo jubiliejaus — Laisvė, susitarusi su gerbiamu poetu, leidžia jo rinktinės poezijos knygą PROŠVAISTES.

Knygoje tilps ir neilga autoriaus biografija, o taipgi portretas-paveikslas.

Tai bus ne tik didelis įnašas grožinės lietuvių literatūros lobynan, o drauge ir kuklus pagerbimas mūsų literato, visuomenininko, mecenato!

Mes norime, kad šiame pagerbime dalyvautų juo didesnis skaičius žmonių. Geriausia proga dalyvauti — užsisakyti PROŠVAISTES iš anksto, Kiekvieno užsiskiusiojo vardas ir pavardė bus išspausdinta knygos gale. PROŠVAISČIŲ kaina tik vienas doleris. Knyga turės virš 250 puslapių, gražiai išleista, gerame popieriuje.

Užsakymus-prenumeratas siųskite Laisvei. Kurie norite ir galite prenumeratų parinkite, jei dar negavote tam reikalui blankų, rašykite Laisvės administracijai, o ji prisiūs.

Prašome greit darbuotis.

Visokiais PROŠVAISČIŲ reikalais rašykite:

Laisvė, 110-12 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

MOUNTAIN SHOE STORE

Savininkas F. Šuflevičius

Parduodam įvairius batukus, guminius šiltus batus, moterim, vyram ir vaikam, prieinamiausią kaina.

Nuoširdžiausias Patarnavimas

2556 CENTRE ST. - Point St. Charles - MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

A. VIENUOLIS

Puodžiūnkiemis

(Tęsinys)

— Negali būti!

— Kaip tai bebūtų, Jonai, mes čia ilgiau gyventi nebegalime: žmona ir Palmutė iš tolo Puodžiūnkiemio kratosi. Nepasiliksiu čia ir aš. Štai, broliu, ką aš tau pasakysiu: duok man šimtą tūkstančių litų ir imk visą dvarą su visu kuo — su gyvu ir negyvu inventorium!

— O kam man! — pasipūtė Jonas Puodžiūnas.

— Kaip, kam: ko siekei, tą būsi pasiekęs.

— Aš dėl vaikų siekiu, o dabar kam man: aš ir savo pusę su laiku parduosiu. . .

— Abu patylėjo.

— Jei ir tu nori savo pusės nusikratyti, tai visas dvaras bus lengviau parduoti: štai, mano pusės niekas nenori pirkti, nes tavęs bijo! O man tuojau pinigai reikalingi — namus Kaune perku; . . . Tai kaip, broliu?

— Kam man — man ir taip dabar perdaug: aš pirkau ir pripirkinėjau tik dėl vaikų.

— Jonai, argi tu vaikų nebeturi?

— Aš jų išsižadėjau, kaip ir jie manęs!

— Vakar atsižadėjai, o šiandien pakviesk, nuširdžiai pakviesk, ir atsišauks visi tavo vaikai.

— Gal ir visi atsišauks ant mano gero, bet priimsiu tai jau ne visus. Šito su jo mergše ubage ir arti dvaro neprileisiu! Šunimis užpiudysiu.

— Su laiku priimsi ir ji.

— Jonas Puodžiūnas, žiūrėdamas sau po kojų, tylomis pakratė galvą ir pagalvojęs pasakė:

— Šito tai jau nebus!

Vėl abu ilgai tylėjo. Pirmutinis pradėjo Antanas:

— Tai kaip, Jonai, imsi ar ne. Juk už dyką gausi — aš pusdykiai atiduodu!

— Aš tau geriau paskolinsiu dvidešimt trisdešimt tūkstančių.

— Tai man maža. . . Na, — pagaliau, atsiduso Antanas Puodžiūnas, — jei neimi, tai aš savo pusę sklypais išdalinsiu ir išparduosiu.

Nors brolis jam į tai ir nieko nepasakė, bet savo sieloje nusišypsojo; nusišypsojo, nes žinojo, kad Antanas ir pats netiki į tai, ką sako: ir jis žinojo, kad tol, kol Jonas Puodžiūnas kaimynas, niekas jokio sklypo nepirks!

— Išparduodamas sklypais, gausi dukart tiek, — patarė jam brolis Jonas.

— Bet kiek vargo, kiek klapato, o, be to, kada tai viskas įvyks, o man pinigai reikalingi tučtuojau. . . Po metų tokių namų ir už du šimtus tūkstančių nebepaimsi: žinai, dabar Kaune nejudomasis turtas, tai kaip cukrus.

— Šimtas tūkstančių, tai irgi pinigai!

— O toks dvaras vienoje rankose ar ne pinigai?! Pridėk, Jonai, prie tų trijų dešimtų tūkstančių dar septyniadešimt ir imk su visu kuo — su gyvu ir negyvu — ir važiuojam pas notarą!

— Kad aš gi negaliu — sergu.

— Liaukis, Jonai: aš tave supran-

tu — ir aš norėjau ar susirgti, ar kur nors išvažiuoti, bet tie reikalai, reikalai. . . O žmona su Palmute Kaune nerimauja: laukia manęs, laukia pinigų.

— O ant mūsų ar labai pyksta? — vis nepakeldamas galvos klausė ir klausė Jonas Puodžiūnas.

Antanas mostelėjo ranka ir pasakė:

— Visi mes kalti, visi: ir jūs, ir mes! Užtat viešpats ir nelaimino mūsų sutarties. . . bet su laiku viskas praeis, užsimirš. . . Svarbu tik kaip dabar susitvarkyti. . . Tai kaip, Jonai? Pasitark su žmona. Rytoj aš vėl ateisiu. O tu tuo tarpu, išeišk iš svirno — žmonėms pasirodyk, o po ryt ir važiuojam pas notarą.

Kai Antanas išėjo iš svirno, Jonas Puodžiūnas sunėrė ant galvos rankas, ir vaikščiodamas nuo sienos ligi sienos, vis kartojo:

— Dykai! . . . Dykai! . . . Pasiutusiai pigiai — 100,000-litų su visu gyvu ir negyvu inventorium! . . . Viešpatie, gal tai man už tą gėdą, už tą kančią, vargus, už vaikų netekimą! Vaikų! . . . Vaikų! . . . — ir Jonas Puodžiūnas, suglumęs prie sienos, ūmai nusiminė ir susimąstė apie savo vaikus.

—

Su savo žmona jis nesitarė, o tik pranešė jai šią džiugią naujieną ir pasakė, kad poryt vyktas su Antanu pas notarą pirkimo-pardavimo akto sudarytų. Žmona ne tik neapsidžiaugė, bet dar suniekino savo vyrą:

— Gana jau mum tos žemės, kad ir pusdykiai.

— Negi kitam užleisime savo pašonėje, be to gi, taip pigu.

— Pinigus geriau ant bažnyčios paaukotum.

— Su laiku pastatysime, moč, ir bažnyčią.

— Šimtą metų tikiesi gyventi. . . Kam gi visa paliksi? . . . — ir Puodžiūniene apsišaršojo.

— Ašaromis, motin, nieko nepataisysi, duok rimtai pakalbėsime ir apsvarstysime. . . Aš manau, motin, jei visas dvaras bus mūsų rankose, tai neatsisakys grįžti ir Povilas. . . Tegu ir Aldona atvažiuotų su savo vyru. Atsileptų Kazys — ir jam dalia ir pagarba. . . Mes su tavimi išsiderėtume išimtinę, be to, pasilikime sau kokius 10 ha žemės, mum ir tiek užtektų, o jie tegu sau vieni ūkininkautų, kiti prekiautų, advokautų, gydytų. . . Žinoma, mes prižiūrėtume juos, kad dirbtų, būtų taupūs, kad per daug neliebotų. . .

— O Antaniuko tai jau ir už sūnų nebelaikai?

— Kolgi, jei pames tą mergšę ubagę, tegu atvažiuoja ir jis — neišvairysiu.

— Ar tu rimtai kalbi, ar šiaip sau?

— Aš rimtai — visai rimtai: va, nupirksiu dvarą, nuvažiuosiu Kaunan, surasiu kur gyvena, padėsiu popierius ant stalo ir pasakysiu: vaikai, kas buvo, tas praėjo — aš senas, močia negaluoja, tekit jums popieriai, eikite ir gyvenkite, eikite visi savi; dirbau, vargau, negi dėl sveti-

mujų. . . O tada pažiūrėsi, moč, ką jie į tai pasakys!

— Taigi, kad taip padarytum ir taip pasakytum.

— Padarysiu, moč, padarysiu! Ir padarysiu ir pasakysiu! . . .

— Argi ponas dievas apšviestų dvasia šventa!

— Ką: mane, ar juos?

— Visus, tėvai, visus. Ir mes pri-vargome ir juos prikankinome. Dievas žino, kaip Poviliukas — toks nesveikas buvo. . . Nė karto taip ir neparašė nei jis, nei Aldute. . . Gal jis jau vedęs, o ji ištekėjusi. Žiūrėk, tėvai, abu ir anūkėlių mums atveš. . .

— Taigi, moč, taigi.

— Antaniuką tai jau jie patys išsi-kviestų — šitaip ji mažą mylėjo. . . Ir tavo Kazys nors dėl dalios gal atsišauktų, kad ir turtingas. O mes nors savo senatvę ramiai užbaigtume. . .

Ir dar ilgai abu tėvai tarėsi, guodėsi, spėliojo ir, pagaliau, nutarė, nupirkus iš Antano dvaro pusę, pradėti ieškoti vaikų ir kviesti juos Puodžiūnkiemim apsigyventų.

Rytojus dieną Puodžiūnas, lazda pasiramsčiuodamas, pasirodė lauke, o dar po poros dienų abu su Antanu išvyko į miestą pas notarą, pirkimo-pardavimo akto darytų.

—

Dar neužmiršo žmonės Puodžiūnų Antaniuko iškirto tėvams špaso, kaip kita sensancinga naujiena sujudino parapijos gyventojus ir pasiekė miestą. Visi tik ir kalbėjo apie Joną Puodžiūną ir Puodžiūnkiemio dvarą, ir vėl kai kas pradėjo jį vadinti, kaip ponų Siesickių laikais, šventariečiu. O ir pats Jonas Puodžiūnas, pirkimo-pardavimo akte dvarą pavadino "Puodžiūnkiemis-šventarėtis".

Nors Jonas Puodžiūnas ir jo žmona dar lyg ir privengė viešai rodytis, bet savo dvare nieko nebesivaržė ir šeimininkavo kaip niekur nieko. Pati viena Puodžiūniene ir paverkdavo, ir Antosėi pasiskųsdavo, bet prie žmonių laikėsi, kaip priitinka poniai dvarininkei. Laikėsi ir jos vyras, nors ir jį deginte degino žmonių žvilgsniai ir kalbos, kurias jis nugirsdavo iš savo žmonos per Antosę. O kai jį sveikindavo kas su viso dvaro nupirkimu, jis tik mostelėdavo ranka ir pasakydavo:

— Toks čia ir pirkimas, koks ir pardavimas: brolis pavargo, reikėjo gi jam padėti, o su laiku gyvenant, atsiskaitysime.

Seniau Jonas Puodžiūnas važinėdavo iš ponų Siesickių atpirtame fajetone su žmona arba su savo vaikais, dažniausiai su Antaniuku, arba ir vienas, bet greta savęs ant sėdynės pasisodinęs veislinį šunį. Taip visuomet važinėdavo ir ponas Siesickis. Dabar gi Antosė pranešė poniai Puodžiūnienei, kad žmonės kalbą, kad ponas važinėjęs su šunim tik dėl to, kad nebeturįs su kuo važinėti. Tos kalbos labai paveikė abu prietaisus, ir jie nutarė nebeatsidėliojant ieškoti vaikų ir kviesti juos į dvarą, o į fajetoną šuns nebesodinti.

—

Rudenį Jonas Puodžiūnas nuvažiavo į Kauną kviestų į dvarą apsigyventų sūnų Kazio, Povilo ir dukters Aldonos su vyru. Nuvažiavo vienas, žmoną paliko namie ūkio prižiūrėti. Visus savo reikalus Jonas Puodžiūnas visuomet atlikdavo apskrities mieste. Į Kauną retai kada važiuodavo, o ir atvažiavęs, skubėdavo atlikti visus reikalus, kad tik nesusi-tiktų su sūnumi ir dukterim. Kaunas jam buvo mažai žinomas miestas. Tiesa, žinojo jis sūnaus ir dukters adresus darbovietėse, žinojo ir kuriuose namuose jie gyvena. Pirmą nutarė nueiti pas sūnų Kazį į namus.

Prieš išvažiuojant iš namų, abu su žmona buvo aptarę visą reikalą — kas vaikams pasakyti, kuo pasi-aikinti ir kaip juos kviesti į namus, bet dabar, atvykęs Kaunan ir prieš-jęs prie sūnaus Kazio buto, jis lyg suglumo. Perėjo pro namą vieną kartą, kitą ir, pagaliau, įėjo vidun. Situose namuose jis jau yra buvęs per pirmą atsilankymą pas sūnų.

Sūnus Kazys gyveno miesto centre, gražiose prabanguose namuose su tamburu, liftu, marmuro laiptais, meniška turėklų aptvora ir spalvoto stiklo langais prieangio foje. Įėjęs į foje Puodžiūnas pamatė tą pat, ką ir seniau: toje pačioje vietoje tebestovėjo stalas ir keturios minkštos odinės kėdės-krešlai; sienoje didelės pano — atogrąžų oazės reginys toliese nelynuojančių kalnų fone. Iš abiejų laiptų pušių tebeaugo palmės, meniškose rėckelėse pasodintos; laiptai iškloti raudonu storu patiesiamuoju kilimu, pritrivintu prie pakopų misinginėmis lazdu-tėmis. Kiekvienose duryse misinginė lentelė su gyventojų užrašu; dėžutė laiškamams ir prancūziško užrakinimo prietaisas. Visur daug erdvės, daug šviesos ir nė dulkelės. Pasirodė Puodžiūnui, kad per tiek metų niekas prieangyje nepasikeitė, tik šveicorius kitas. Atidaręs duris, jis pagarb-čiai nusilenkė Puodžiūnui ir paklausė:

— Ponas pas ką?

— Aš pas savo sūnų poną Puodžiūną, — atsakė tėvas Puodžiūnas ir pats paklausė: — Ar jis namie?

— Ne, jo ekscelencija užsieny, — taip pat pagarbčiai atsakė šveicorius.

— Užsieny?

— Taip, užsieny.

— Seniai?

— O jau senokai.

— Kada grįš?

— Nežinau.

— O kur jis užsieny?

— Negaliu žinot!

Puodžiūnas pagalvojo ir paklausė:

— Ar jis ministerijoje nebetar-nauja?

— Taip pat negaliu žinot, — vėl trumpai atsakė šveicorius ir, lyg pasirošęs trumpai ir neigiamai atsa-kinėti į visus jo paklausimus, laukė kitų klausimų.

Puodžiūnas vėl pagalvojo ir tokiu pat tonu vėl paklausė:

— Su ponia užsieny ar vienas?

(Bus daugiau)

Montrealo žinios

Pirmas išvažiavimas

Birželio 25 d. Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija turėjo savo pirmą išvažiavimą pas dd. J. V. Vekterius ant farmos. Reikia pažymėti, kad jis nebuvo skaitlingas. Nebuvo kaip reikiant suorganizuotas ir nariai per mažai įvertina draugijos reikalus ir nededa pastangų Draugijos parengimuose dalyvauti. Kurie dalyvavo šiame išvažiavime, laiką praleido labai gražiai, nes Vekterių farma randasi labai gražioje, romantiškoje vietoje. Be to, dd. Vekteriai yra labai priimnūs ir vaišingi žmonės.

Padidėjo šeima

Pora savičių atgal dd. Ch. Mickūnai susilaukė "beibės". Neteko sužinoti kas — sūnus

ar dukte. Kaip ten nebūt, linkiu daug laimės.

Apsivedė

Birželio 24 d. apsivedė W. Vopša su lenkų tautybės mergina. Puikios jų vestuvės įvyko Ville Emorde salėje, skaitlingai dalyvaujant ne tik vietinių svečių, bet ir amerikiečių, iš abiejų jaunųjų pusės. Jaunieji "medaus mėnesiui" išvyko į New Yorką.

Liepos 1 d. apsivedė J. Kaušyla su naujai atvykusia lietuvaite. Mažas vestuvių pokylis, dalyvaujant tik artimiesiems, įvyko pas dd. J. Laurynaičius.

"Shower" Partija

Birželio 30 d. pas drg. L. Bernotienę namuose buvo su-ruošta priešvedybinė partija dėl B. Taurazaitės, kurios

vestuvės su naujai atvykusiu lietuviu įvyks 22 d. liepos. Partiją suruošė L. Bernotienė, jaunosios sesutė Steia ir O. Mickiūtė, padedant Macevičienei ir Frontenaco distrikto biznieriui Subatienei.

Partija buvo labai graži ir didelė.

Turėjo Automobilio Nelaimę

Kelios savaitės atgal Kavaliauskai turėjo automobilio nelaimę. Kavaliauskienėi teko ir ligoninėje būti. Šiuo laiku jau viskas O.K.

Važiutuotėje reikia turėti vis daugiau atsargumo. Nelaimės įvyksta visokiais būdais ir nuo visokių priežasčių. Labai dažnai pasitaiko, kad būna kito karo vairuotojo kaltė, bet lietuviai gali prisipažinti, kad yra dideli mėgėjai ir alučio. Iš tos priežasties kartais pasitaiko turėti, ar ir kitam padaryti įvairiausių nemalonumų.

Ligoniniai

Jau kelinta savaitė nesveikuoja drg. A. Mikulienė. Ji skundžiasi galvos skaudėjimu. Lanko gydytoją.

Pora savičių atgal drg. O. Palubinskienė turėjo operaciją Victoria ligoninėje. Kur ligonė randasi šiuo laiku ir koks jos sveikatos stovis, neteko sužinoti.

Jau kelinta savaitė skundžiasi kojų skaudėjimu M. Bendžiūnienė. Ligonė randasi savo namuose.

Svečiai iš Kitur

Savaitė atgal čia sveičiavo si pas savo tėvus Nelė Kie-
laitė su savo vyru, kurie buvo atvažiavę su savo karu. Jie dalyvavo ir Pašalpinės Draugijos išvažiavime.

Savaitė atgal buvo atvykęs Narusevičius su žmona ir dviem anūkiais. Tai dd. Pata-
pų, kurie turi savo maisto krautu-
vę Frontenaco distrikte, dėdė.

Dd. P. J. Brakniai taip gi turėjo svečių amerikietį, jų seną pažįstamą Simanavičių. Taip gi buvo atsilankę Povy-
laičiai ir Chicagos.

Pas J. E. Urbanavičius at-
vyko iš Chicagos Urbanavičiaus sesutė su vyru. Jie čia pabuvo kiek ir "kidnapino" Urbanavičių, išvyko visi kur į gražias vietas pavasaroti, o vėliau gal parsiveš jį ir į Chicagoją.

Korespondentas

Taika Veda Žmoniją į Gerovę ir Kultūrą

VANCOUVERIO ŽINIOS

Pirmas Piknikas

Birželio 18 dieną ant Lulu salos įvyko LLD Vancou-
verio kuopos pirmas šią vasa-
rą piknikas (gegužinė), ku-
ris visapusiai pavyko. Ka-
dangi gražus oras buvo, tai ir publikos buvo nemažai.

Tarp svečių iš provincijos ir kitur buvo malonu susitik-
ti su draugėmis Kovel ir Stel-
ma, kurios buvo atvykusios iš Seattle, Jungtinių Valstijų.

Smagiai pasilinksminę, iš-
siskirstėm gerame ūpe. Vieš-
nios prizadėjo vėl atvykti —
liepos 16, ant kito pikniko.

Nariai, kurie gerokai pasi-
darbavo, taipgi neturi kuo skųstis, kadangi piknikas ge-
rokai sustiprino finansiniai organizacijos išdą ir bus ga-
lima tęsti kultūrinį darbą to-
liau.

Svečiai

Sugrįžus iš pikniko birželio 18 dieną teko susitikti su svečiais iš Lethbridge, Alta. Tai su draugais F. Kazokais, Žebrauskiene, Dabulskiu ir Kaluskiene, kurie lankosi Britų Kolumbijoj.

Svečių susitikimui būrelis

vancouveriečių buvo pas draugus Grinkus. Visi linki svečiams smagių atostogų.

Mirė Leo Petkus

Gegužės mėn. 29 dieną bu-
vo palaidotas Leo Petkus, anksčiau gyvenęs Calgary, Aita.

Velionis paliko nuliūdusią žmoną ir kūdikį.

Ištiko Nelaimė

Kiek laiko atgal bedirbant lentpiūvėj ištiko nelaimė Jo-
nā Venckų — nusilaužė ko-
ją. Linkime Jonui greito pa-
sveikimo.

Wm. V.

SYNGMAN RHEE "MAZIUKAS ČIANGAS"

BALTIMORE. — Owen Latimore čionai pareiškė, jog Syngman Rhee yra ma-
žiukas Čiang Kai-šekas, ne-
turis žmonių pasitikėjimo, valdys ginklo pagalba.

Palaikydama jį Amerikos valdžia nepakels savo repu-
tacijos Azijoje, kaip tik prie-
šingai — susmukdys ją, sa-
ko Lattimore.

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Lietuvoje, Skaitykite Liaudies Balsą

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydu įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENmore 1135 Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akimėrijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7625 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld's

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus 4589 PARK AVE. Montreal, Que.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleanig šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruolis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENmore 6679

VERDUN, QUE.

Pranešimai

Winnipeg, Man.

LLD Nariams

Visu LLD 217 kuopos nariu, kurie negyvenate Winnipeg, prašome pranešti savo antrašus draugui V. Lepeškaiti, 240 Manitoba Ave., Winnipeg, Man.

Turime brošiūrų, žurnalą šviesą pasiūsti.

Kurie dar nesumokėję narių duoklių, malonėkit užsimokėti.

Valdyba

CCF Parengimas Klubu Naudai

Didysis potvinis Manitobos provincijoje pridarė daug žalos. Nukentėjo ir Lietuvių Klubu patalpos. Prisiėjo valyti, perdažyti. Nenumatytos išlaidos. Prie to, per patį geriausį pavasariniam parengimam laiką nebuvo galima naudotis svetaine — įplaukų nebuvo, o išlaidų susidarė dvigubai.

Tad CCF Manitobos Lietuvių Grupė liepos 8 dieną rengia bankietą su šokiais jau išvalytoj ir naujai išdekoruotoj Klubu svetainėj, 240 Manitoba Ave.

Pradžią 8 valandą vakaro; tęsis iki 12 valandos nakties. Įžanga \$1.00.

Pelnas skiriamas minėto Klubu išlaidų padengimui.

Maži Senovinės Pilies Šeimininkai

Ji stovi vandeningos Dauguvos krante. Giedriomis vasaros dienomis pilies kontūrai su aukštai pakelta strėlė, darniais bokštais matyti iš tolo. Šis senosios Rygos paminklas neatskiriamas nuo miesto architektūrinio peizažo.

Laikas nepadėjo savo antspaudu ant monumentalinio pilies pastato: neaptriušo masyvios sienos, nenubluko jų spalva. Tačiau naujas gyvenimas valdingai įsiveržė į tuščias rūmų sales ir tarytum šviesiau pasidarė po jų skliautuotomis lubomis nuo skambių vaikiškų balsų, linksmos muzikos, dainų.

Kuomet visų Latvijos turistų šeimininku tapo liaudis, ji atidavė pilį — buvusią fašistinio valdovo Ulmano rezidenciją — vaikams. 1940 metais rūmuose pasirodė užrašas: "Latvijos pionierių rūmai".

Meš sėdime drauge su Rūmų mokymo dalies vedėja Milija Liepin viename iš dviejų šimtų pilies kambarių. Už apvalių staliukų iš aukštinio beržo — jaunieji šachmatininkai. Iš didelės baltos

Visi Winnipegio lietuviai, kuriems tik aplinkybės leidžia, esate maloniai kviečiami atsilankyti ir savo draugus bei pažįstamus atsivesti.

Rengėjai

sios salės skamba valso garsai, šmėžuoja šokančių poros: slysta lieknas muškėtininkas, lengvai palaikęs raundonskruostę partnerę latvių nacionaliniais rūbais, išdidžiai praplaukia užuotąs Tarsas Bulba — Gogolio apysakos herojus — su puošnia ukrainiete, prabėga juokingos žvėrių kaukės. Karnavalo linksmybė tiek apkrečia, kad net susikoncentravę šachmatininkai palieka nebaigtąs partijas ir nueina į salę.

... Pro mus prabėga mitrus šviesiaplaukis berniūktis. "Tai lėlių teatro instruktoriaus Janis Emanis", — linksi jo pusėn Liepin. Janis Emanis noriai pasakoja apie Pionierių Rūmų lėlių teatro darbą. Vaikai patys gamina dekoracijas, lėles, dalyvauja parenkant repertuarą, kuris susideda iš populiarių pasakų. Jis suorganizavo lėlininkų grupę ir mokykloje, kur jis mokosi.

Liepin supažindina mane su jaunomis balerinomis, pianistais, dailininkais. Rūmų 34 meninės saviveiklos kolektyvai vienija daugiau kaip du tūkstančius Rygos mokyklų moksleivių. Prityrusių pedagogų vadovaujami vaikai, atitinkamai savo palinkimams, užsiima juose tapyba, muzika, sklandymo problemomis, dalyvauja dramos studijos spektakliuose, surengia įdomiosios fizikos, chemijos vakarus.

Šio didelio mokyklinio klubo durys plačiai yra atdaros visiems moksleiviams. Darbininkų, tarnautojų, inteligentijos vaikai yra pilies šeimininkai. Auklėtojų kolektyvas stengiasi vaikuose išvystyti žinojimo troškimą, meilę lėtamūrai, darbo gerbimą, išauginti kultūringus,

dorų, narsių respublikos piliečių kartą. Šiam kilniam tikslui pajungta visa daugiasalė Rūmų veikla. Puikiai parinkta turtinga biblioteka; joje surinkti geriausieji rusų, latvių ir vakarinių klasiškų veikalai, liaudies pasakos, šiuolaikinių tarybinių rašytojų proza ir eilėraščiai mokyklinio amžiaus vaikams. Knygų fondas, kuris dabar lygus 18 tūkstančių tomų, be paliovos papildomas. Mokiniai karštai mėgsta genialaus revolucingo poeto Janio Raimnio poeziją, bibliotekos lentynose neužsiguli Puškino, Lermontovo tomeliai, Brodelės, Saksės, Lacio, Upito, Lukso — latvių rašytojų, vaizduojančių šiuolaikinį respublikos gyvenimą, knygos ir techninės literatūros moksleiviams naujovė.

Patraukliai, gyvai praeina užsiėmimai dramos studijoje. Prieš pastatant premjerą "Jaunoji gvardija" — apie jaunuosius antrojo pasaulio

karo didvyrius — buvo surengti karšti disputai šiomis temomis: "Tarybinio žmogaus moralinis veidas", "Teigiamojo herojaus įvaizdis šiuolaikinėje tarybinėje literatūroje" ir kt.

Užsiėmimai rateliuose padeda moksleiviams nustatyti savo palinkimus ir po mokyklos užbaigimo pasirinkti profesiją pagal savo norą. Baiba Indrikson ir jos kelios draugės, neseniai buvusios aktyviosios dramos studijos dalyvėmis, dabar Rygos Teatrinio Instituto studentės, keli Rūmų tapybos studijos auklėtiniai dabar mokosi Dailės Akademijoje.

Pionierių Rūmus gaubia meilingas liaudies rūpinimasis. Vyriausybė kasmet jų reikalams išskiria daugiau kaip pusantro milijono rublių. Pas Rygos pionierius dažnai būna švečiuose artistai, rašytojai, muzikantai, garsūs stachanovininkai. Jie praveda su vaikais pasikalbėjimus, dalyvauja ruošiant vakarus.

V. Linė

RE-NEW

DRY CLEANERS

Valome ir taisome vyriškus ir moteriškus drabužius, taipgi prosiname vietoje laukiant. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Drabužiai apsaugoti aukšta apdrauda. Darbas garantuotas

Atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro
Šeštadienį iki 5 val. vak.

415 Roncesvalles Ave. — LL 1451 — Toronto
Savininkas: J. Šinkumas

Frank Bochulis

Lietuviš laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas. — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creation of Fine

FUR GARMENTS

Restyling and Repairs

Workmanship Guaranteed

MODERN

COLD STORAGE

PLANT ON THE PREMISES

506 Queen W. 750 Yonge

AD. 8834 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pašalina nervotumą ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Janet's Beauty Salon

Praneša atidarymą naujo ir moderniško plaukų taisymo salono

346 Broadview Ave.

(Kampas Gerrard)

Kerptom plaukus, dažom ir garbenuojam
Dėl susitarimo telefonuokit:

GERRARD 6620

Savininkė: EVA VILIONIENĖ

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelčių, pasipuošimo sagučių ir t. t. Prienama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

INTERSECTION BODY & FENDER REPAIR

A. Rušėno Automobilių Taisymo Garazas

Dulux ir Duco Refinishing, Radiator Work ir
Visi Kiti Sutaisymo Darbai

2692 Dundas St. West RODNEY 1509

Toronto — Ontario

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias
jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas

Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro